

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. július 9.

154 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Katonai erőviszonyok az osztrák-olasz határon.

I.

Ausztria-Magyarország és Olaszország között a szövetségi kapcsolatok nem olyan erősek, mint azt a közép-európai egyensúly megkiváná; legalább erre enged következtetni az a lázas katonai tevékenység, mely a határon mindkét részről folyik. Olaszország csak a legutóbbi három évben 38 millió lírát engedélyezett az északi határon levő erődítmények kiépítésére ugyanazon időben 408 milliónyi kölcsönt szavazott meg rendkívüli katonai szükségletek fedezésére; ehhez még hozzájárult az a 146 milliót kitevő rendkívüli kölcsön, melyet a kormány a fiotta kiépítésére engedélyezett, minek következtében a tengeri hatalom és a harc-képesség jóval felülmúlja az osztrák-magyar tengeri hatalmat (arány 2,8:1). Ugyancsak itt kell számításba vennünk azt az 550 millió lírát, melyet a vasut- és országut-hálózat nagyobbitására használtak fel, tehát nem közvetlenül katonai célokra, de amely stratégiai szempontból ugyancsak a harc-képesség nagyobbitására céloz.

Ezen aránytalanul nagy számok nem hagyhatnak bennünket kétségben Olaszország szándékai felől, nem is számítva azon rosszakaratú híreszteléseket, melyek által Olaszország úgy a világ, mint saját népei előtt úgy tünteti föl a monarchiát, mint a mindig harcra kész veszedelmes szomszédot. Az Ausztria elleni folytonos panaszkodásnak és gáncsolódásnak a vége természetesen mindig a hadsereg megerősítése a határtartományokban.

Főleg a legutolsó tíz év idevágó statisztikája mutat ki feltűnő változásokat a határon elhelyezett hadosztályok állományában.

1900-ban az erőviszony a két állam határerőssége a következő volt:

Ausztria-Magyarország.

	III. hadt. (Grác)	XIV. hadt. Innsbruck
Gyalog zászlóalj	31 és	26 = 57
Lovas század	11 és	— = 11
Üteg	16 és	11 = 27
Vár és parti tüzérsz.	8 és	4 = 12

Olaszország:

	3 hadtest (Milano)	5 hadtest (Verona)
Gyalog zászlóalj	28 és	39 = 67
Lovas század	24 és	24 = 48
Üteg	20 és	21 = 41
Vár- és parti tüzérsz.	— és	11 = 11

Tíz évvel ezelőtt tehát a számításba vett két osztrák hadtest jelentősen gyengébb volt, mint a két olasz határhadtest. A különbség nem kevesebb, mint tíz zászlóalj, 37 lovas század és 14 üteg. A monarchiának csak egy vartüzér-zászlóaljjal volt többje. Ez a kimutatás az olasz haderőnek megfelelő, sőt inkább kicsinyített nagyságát mutatja, mivel okvetlenül számításba kell vennünk a helyőrsé-

gek egymástól és a határtól távolságát is, ami az erőkülönbségeket lényegesen befolyásolja s hozzá kell számítani még azon olasz helyőrségeket is, melyek épp oly távolságban fekszenek a határtól, mint az osztrák III. és XIV. hadtestekhez tartozó Grác, Bruck, Marburg, Cilli, Linz, Steyer-Braunau, Freistadt és salzburgi garnizonok. Ilyetén számítás alapján tehát még számításba kell vennünk a 2., 4. és 5-ik olasz hadtesteket, ugyancsak a velencei 5-ik hadtestet is, melyek a Minoto Po és Isonzo által határolt felvonulási terepen összpontosítva még béke idején is tekintélyes haderőt tudnak képezni. Ezeket is számításba véve, tehát az osztrák III. és XIV. hadtesttel szemben a következő haderők állottak:

	3	5	6	4	2
	h a d t e s t				
Zászlóalj	28	39	21	16	1
Lovas század	25	24	9	6	—
Üteg	20	21	23	22	—
Vártüzér század	—	11	2	3	—

Összehasonlítva ezen kimutatást az osztrák-magyar hadtestek erejével, az eredmény következő:

	Ausztria-Magyarország	Olaszország
Zászlóalj	57	105 (+ 48)
Lovas század	11	63 (+ 52)
Üteg	27	86 (+ 59)
Vártüzér század	12	16 (+ 4)

(Folytatjuk.)

UJDONSÁGOK.

— **Térzene.** A városi zenekar ma, pénteken este fél kilenctől fél tizenegyig a Piazza Danten hangversenyt ad, a következő műsossal:

1. Leonardi — Sempion-mars.
2. Marengo — Sport, potpourri.
3. Puccini — Madame Butterfly I. felv.
4. Bazzini — Saul, nyitány.
5. Preis — Mazurka.

— **Az áll. polg. fiúiskola értesítője.** A fiumei m. kir. állami polgári fiúiskola idej, huszonhatodik értesítője, mint mindig, úgy most is gazdag tartalommal jelent meg. Az értesítő részletesen közli Békei Ignác intézeti igazgató harminc éves szolgálati jubileuma alkalmából rendezett ünnepségeket, majd foglalkozik az elmúlt iskolai év történetével, a tanítótestület működésével.

Behatóan ismerteti az értesítő a tanulók körölsi magaviseletét, melyet kielégítőnek mond, úgy hogy csak három növendéket kellett az év folyamán eltávolítani. Nagy súlyt helyez az intézet a házi szorgalomra, melyet az iskolai előadás otthoni kiegészítésének s gyakorlásának tart. Azonban a házi szorgalom az idén nem felelt meg teljesen a hozzáfűzött várakozásnak.

Külön fejezet szól a felnőttek oktatása céljából rendezett ingyenes esti tanfolyamról, mely még 1908-ban munkásgimnáziummá alakult áll. A tanfolyam öt hónapig át tartott, heti négy órában, melyre hatvanhat hallgató jelentkezett. A hallgatók között foglalkozás

szerint legnagyobb számban a pénzügyőrség, azután a vasuti alkalmazottak s az iparosok voltak képviselve. A munkásgimnázium azonban gyenge eredménnyel végződött, mert a tanfolyam vezetői csak a kurzus látogatottságát minősítették kielégítőnek s bizonyos lemondással jegyezték meg, hogy az évfolyam sikeres elvégzését tizenhat hallgató lecke-könyvében igazoltuk.

Az értesítő végül különféle statisztikai kimutatásokat közöl. Ezekből látjuk, hogy az iskolai év végén a tanulók száma 335 volt, melyből 131 magyar, 88 olasz, 89 horvát s 28 német anyanyelvű volt. Egy másik táblázat a nem magyar anyanyelvű, de magyarul beszélni tudó növendékek számát ismerteti. Eszerint 86 olasz, 81 horvát és 28 német anyanyelvű tanuló beszélt a magyar nyelvet.

Az intézet keretén belül kereskedelmi tanonciskolát is létesítettek, melyet az értesítőben szintén részletesen ismertetnek. Az értesítő végül a jövő évre szóló utbaigazításokat tartalmazza. A gondosan s könnyen áttekinthetőn összeállított értesítőt a szülők figyelmébe ajánljuk, akik nemcsak a gyermekeik, de saját érdekükben is haszonnal forgathatják.

— **Szerencsétlenség az olajgyárban.** Perpich Antal villanuovai, isztriai illetőségű munkás a Pioppin levő magyar olajgyár alkalmazottja, tegnap délelőtt a gyártelep egyik átjárójáról egyensúlyát veszítve lezuhant. Bár a lezuhanás csak három méternyi magasságból történt Perpich mégis súlyos belső és külső sérüléseket, továbbá csonttörést szenvedett. A szerencsétlenül járt munkást a kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy gyógyulása előreláthatólag több hónapot fog igénybe venni.

— **Hieronymi a magántisztviselők nyugdíjbiztosításáról.** A Magántisztviselők Országos Szövetsége még ez év elején terjedelmes felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben azt a megokolt kérelmet terjesztette elő, hogy az év végén tartandó általános népszámlálás kapcsán összegyűjtsenek azok az adatok, amelyek a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosításának előmunkálataihoz megkivánnatnak. A népszámlálás révén nyert adatok további feldolgozásához a Magántisztviselők Országos Szövetsége készséggel ajánlotta föl úgy a saját, mint a kebelébe tartozó összes szervezetek munkálkodását. A kereskedelmi miniszter most arról értesíti a Magántisztviselők Országos Szövetségét, hogy a vonatkozó nyers adatok összegyűjtése, illetve azoknak a szövetség, valamint az ennek kebelébe tartozó testületek részére további feldolgozás végett való rendelkezésre bocsátása nem fog akadályokba ütközni. Mivel azonban a népszámlálási adatok előbb demografikusan lesznek feldolgozva és csak később kerül sor a foglalkozási adatok szerint való feldolgozásra, a szövetségnek óhajta értelmében erre vonatkozólag csak az 1912. év folyamán intézkedhetnek. A szövetségnek arra a kérelmére, hogy a magántisztviselők nyugdíjbiztosításának előkészítéséhez szükséges adatgyűjtés munkálatait is megindítsák, a miniszter tudatja a szövetséggel, hogy ezt a kérelmet a legjobb indulat

tárgyalás alá veszi. Leiratában arra kéri a miniszter a szövetséget, hogy a leirat tartalmát azokkal az egyesületekkel, amelyek hasonló feltevéssel támogatták a kérelmet, közvetlenül közölje.

— **Iparosküldöttség a kormányzó-helyettesnél.** Ismeretes, hogy az általános ipartestület első évi rendes közgyűlésén a távozó igazgatósági tagok helyébe új tagokat választottak. Az új igazgatóság azonban a megalakulás után belátta, hogy azon viszonyok között, melyekbe az ipartestület jutott, nem tud érdemleges munkát kifejtetni. Az igazgatóság tehát lemondott, mire az ipartestület tényleg holtpontra került. Foglalkozott az ipartestület bajával a kormányzó tanács is, mely utasította a rendőrséget, mint elsőfokú iparhatóságot, hogy új közgyűlést hívjon egybe, amelyen új igazgatóságot kell választani. A rendőrség azonban, noha azóta hónapok teltek el, még mindig nem gondoskodott a közgyűlés összehívásáról. Az ipartestület érdekében ma Eisler Fülöp dr. ügyvéd vezetésével több ipartestületi tag tisztelgett Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettesnél, akit közbenjárásra és támogatásra kértek fel. A kormányzó-helyettes Egan Lajos miniszteri tanácsos, a kormányzóság közgazdasági előadójának jelenlétében fogadta a küldöttséget. A gróf válaszában biztosította a megjelenteket jóindulatáról s megígérte, hogy az ipartestület ügye iránt mindig érdeklődéssel fog viselkedni. Wickenburg gróf szavai nagy hatással voltak a küldöttség tagjaira.

— **Szabályrendelet a köztisztaság ügyében.** A városi tisztifőorvos hivatal a nyári időszakra tekintettel a köztisztaság s közegészségügy érdekében hosszabb előterjesztést tett a városi tanácsnak. A tanács az előterjesztést magáévá tette s az erre vonatkozó szabályrendeletet a közelebbi napokban bocsátják ki. Alkalmunk volt a szabályrendelet tervezetbe betekintést nyerni s abból közöljük a következő részleteket:

Blasich Mario dr. tisztifőorvos azt tapasztalta, hogy a magánosok és vállalatok önkénytelenül arra nem alkalmas helyen szemétdombokat létesítettek. Minthogy a felhalmozott szemét a közegészségügyre és a köztisztaságra feltétlenül káros, a szabályrendelet a szemétdombok létesítését a városi tanács engedélyéhez köti. A feltételek szerint a szemétdomboknak a várostól legalább négyszáz s a házaktól, közutaktól legalább száz méternyi távolságra kell lenni. A szemétdombokat, hogy a szél a szeméttel szét ne hordhassa, legalább harminc centiméter széles földréteggel kell betakarni s a szeméttel csak zárt kocsiában szabad szállítani.

A szabályrendelet elleni vétséget kihágásnak minősítik s hatszáz koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtják. A szabályrendelet kiterjed a házakra is s kimondja, hogy az udvaron s a lakásokban összegyűlemlt szeméttel rövid idő alatt el kell távolítani. Intézkedés történik a pócegdörök s a félreeső helyek tisztítására és dezinficiálására is. A dezinficiálást kivánatra a hatóság személyzete is elvégzi csekély husz filléres díj ellenében.

Felhívjuk azonban a városi tanács, illetve Blasich Mario dr. tisztifőorvos figyelmét a Servizi Pubblicire, amely önkényesen szemételepeket engedélyez. Így például a Via Ger-

Lido-Velence a világ legfőnyesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikai intézet. — Fürdőkabinok a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina. — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóbilok.

Lido-Velence Uj nagy Kursaal Színházak. Galamblovészet.

manián is van ilyen helytelenül engedélyezett szemételep s Blasich dr. a közönség elismerésére számíthatna, ha a Servizi Pubblicire is megrendszabályozná.

— **A sanrokkói hajógyár rt.** A Stabilimento tecnico Triestino sanrokkói hajógyárának részvénytársasággá való átalakítására az Osztrák Lloyd-dal közösen engedélyt kapott. A részvénytársaság alaptőkéje 5 millió K (12,500 drb 400 koronás részvény, melynek felét vételár fejében a Stabilimento kapja, másik felét pedig jegyzésre bocsátják).

— **Egy gaztett következményei.** Susanj Mária huszonhárom éves puhari-i illetőségű leány hónapokkal ezelőtt mosohaanyja kínzásai miatt elszökött hazuról. A szerencsétlen leány, aki különben gyengeelméjű, a szökevénye elhagyottan kóborolt a környéken és mindenütt kegyelemkenyéren élt. Éjszakai rendszeren a szabadban töltötte s csak néha kapott könyörületeségből valamelyik istállóban egy-két napig szállást. Egy ilyen alkalommal történt, hogy néhány fiatal ember ráakadva a széna rakáson alvó leányra, erőszakot követtek el rajta s azután a leányt a tett színhelyén eszméletlenül hagyva, megszöktek. A merénylőket következtében a koldusleányon az anyaság jelei kezdtek mutatkozni. Rövid idővel ezelőtt, mikor Susanj Mária már nagyon előrehaladt állapotban volt, néhány könyörületes ember a fiumei kórházba szállította a magával tehetetlen hülve leányt. A kórházba szállítás épen idejében történt, mert tegnap a szerencsétlen teremtés két fiugyermeknek adott életet. Az erősen kifejtett ikreket Ciril és Methodus névre keresztelték és egyúttal gyűjtést indítottak az öntudatlanul anyává lett leány felsegítésére. A castuai rendőrség azonban, melynek területén a megbecstelenítés történt, vizsgálatot indított, hogy a lelketlen embereket kézrekeríthesse. Erre azonban vajmi kevés kilátás van.

— **Magyar kereskedők megadóztatása Ausztriában.** A Magyarország és Ausztria között fenálló 1908-iki egyezmény értelmében csak azok a magyarországi kereskedők adózathatók meg Ausztriában, akiknek ott az egyezményben minősített üzlettelepük van. A törvény súlyos megsértésével tudvalevően mégis ismételt előfordult legutóbb, hogy különösen olyan magyarországi állatkereskedőket és gabonakereskedőket, akik az egyezmény világos rendelkezése szerint Ausztriában adó alá vonhatók nem lennének, ott megadóztattak. Kereskedő körökben ezeket az eseteket általános felháborodással tárgyalják, annál inkább, mert a szóbanlevő egyezményt magyar részről a leglojálisabban kezelik. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés most gyűjti össze a konkrét adatokat, hogy azok alapján erélyesen követelje az osztrák részről folytatott sérelmes eljárás sürgős korrekcióját és szükség szerinti megtorlását. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés felhívja mindazokat, akiknek az említett irányban kollíziójuk volt az osztrák adóügyi hatósággal, jelentsék be mielőbb konkrét panaszukat az O. M. K. E. központi irodájának.

— **Ingyenes magyar fürdő kalauz.** „Fürdők és Nyaralóhelyek“ címen az összes magyar fürdőről évente ismertető kalauzt szerkeszt Fodor Oszkár dr. a magyar fürdők egyik legalaposabb ismerője, hogy a hazai fürdők fellendítésének fontos ügyét előmozdítsa azáltal, hogy e kiadványt egész éven át ingyen használhassa, aki a magyar fürdők iránt érdeklődik. Az idei XIV. évfolyam gondosan összeállított kötete tartalmazza az összes hasznos tudnivalókat a magyar fürdők szépségeiről és gyógyhatásáról. A Fürdők és Nyaralóhelyek kiadóhivatala Budapesten, VII., Dohány-utca 39. husz fillér portódíj ellenében bárkinek ingyen küldi meg a kötetet, mely ma is egyedüli és legjobb ingyenes ismertetője az összes hazai fürdőknek.

— **Alaptőkeemelés.** A Horvát leszámítolobank (Zágráb) elhatározta alaptőkéjének 4.5 millió K-ról 8 millió K-ra való felemelését. Az új részvények egy részét az elővételi jog alapján a régi részvények tulajdonosai, a többit az Oesterreichische Länderbank veszi át.

— **Katonazene a Deákban.** A Deák-szállóban holnap, szombaton este a Jelliasich-gyalogezred zenekara hangversenyt ad. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 40 fillér.

— **A remuneráció nem fizetés.** Egy adott esetben a felperes, aki alperes cégnél üzletvezető főmérnök volt, afelmondási időre járó 1800 K fizetésén kívül a neki megígért 600 K remuneráció kifizetését is követelte, melyet neki a cég szóbelileg megígért. A budapesti keresk és váltóörvényszék a felperest fizetési igényével feltételeesen, a remuneráció megítélését tárgyzó keresetével pedig feltétlenül elutasította. Utóbbira nézve az ítéletet a következőképen indokolták:

A remuneráció a szorgalom jutalmazása és az ambiciónak a jövőre való fokozása céljából adott ajándék jellegével bír és ha ígértet is, csak akkor jár, ha a főnök adni jónak látja, de a hivatalnok által nem követelhető, ennél fogva a felperest a remunerációra irányuló kérelmével el kellett utasítani.

Az ítélet úgy a budapesti tábla, valamint a Kuria is indokainál jóváhagyta.

— **Postai automobil járatok.** Follért Károly posta és távirtda vezérigazgató tegnap délben mutatta be Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek és Kálmán Gusztáv államtitkárnak azt az automobilkocsit, amely e hónap 17-én nyitja meg a postai forgalmat Károlyváros és Plitvicza fürdő között. Ezek a postai automobiljáratok egyúttal személyszállítással lesznek egybekapcsolva. A minisztérium palotája előtt a vadonatúj hatalmas automobilkocsit igen nagyszámú közönség csodálta.

— **A kikötőből.** Julius 8 án. Érkezett: „Kassa“ magyar gőzös Valenciából 80 tonna vegyes áruval.

Indult: „Jókai“ magyar gőzös Santosba 2250 hordó lisztel, 250 tuda árpával és 240 tonna fával.

— **Miért vásárolják az Adria részvényeit.** Az Adria tengerhajózási társaság részvényei iránt az utóbbi időben élénkebb érdeklődés mutatkozik a budapesti tőzsdén s árfolyamuk ennek hatása alatt a tegnapi napon 506 koronáról 521 koronára emelkedett. A részvényeket ezuttal nem a két harcoló csoport, hanem kisebb vidéki spekulánsok vásárolják. A szokatlan érdeklődést a tőzsdén a múlt héten elhangzott trónbeszéddel hozták kapcsolatba. Ebben ugyanis néhány szóban említés történt kereskedelmi tengerészetünk fejlesztéséről és a hajóstársaságok szerződéseinek megújításáról. Néhány kisebb budapesti bankbizományos erre való hivatkozással fölhevítte ügyfelei figyelmét az Adria részvényeire, mint olyanokra, amelyek a királyi kijelentések elhangzása után nagy jövő előtt állanak, tehát biztosra vehető áremelkedésük is. Hogy a cégek biztatása nem maradt teljesen eredménytelen, azt az általuk teljesített részvényvásárlások igazolják.

— **Egyezés kisajátítás nélkül.** Megirtuk, hogy a kereskedelmi minisztérium elrendelte Gorup Józsefnek a Viale Deákon levő telkének kisajátítását, minthogy annak egy részére a pályaudvar akadémiai szűkületének kibővítési munkálatainál szükség van. Mielőtt azonban az első tárgyalást megtarthatták volna, a felek között megegyezés történt. Szántó főmérnök, a máv. fiumei osztálymérnökségnek vezetője érintkezésbe lépett az említett telektulajdonossal, akivel sikerült a vételár összegében megállapodnia. A vétel már meg is történt, minthogy Gorup tegnap délután megjelent az osztálymérnökség irodájában s ott az adás-vevési szerződést aláírta. Ezzel a pályaudvar kibővítési munkálatok biztosítást nyertek, úgy hogy a hivatalos formások elintézése után az építkezés megkezdését már semmi sem gátolja. A július tizenharmadikára hirdett kisajátítási tárgyalás természetesen elmarad.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jul. 8. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl. Az ülés megnyitása után az elnök jelenti, hogy Preszly képviselő bizottsági tagságáról lemondott, továbbá, hogy az állandó összeférhetlenségi bizottság három tagja pótlólag letette az esküt. Ezután

Pop Csicsó István mentelmi jogának megsértését panaszolja hosszasan, mert a csendőrök megválasztása után karhatalommal kényszerítették a választási területéről való eltávozásra.

Az elnök indítványára Pop Csicsó bejelentését a Ház a mentelmi bizottsághoz teszi át.

A felirati javaslat tárgyalása kerül most sorra.

Láng Lajos előadó ismerteti a munkapárt felirati javaslatát, melyre különösen két szempontból fektet súlyt és pedig a nemzet és a király közötti megértése és a szabadelvűség szempontjából. Ennek köszönhető, hogy az egységes magyar állam még létezik s a külföld is elismeri az országot. Kéri a javaslat elfogadását, mire

Apponyi Albert gróf bírálja az előadói felirati javaslatot. Kijelenti, hogy ez a kormány minden elv és program nélkül csakis a telt választási kasszával indult a képviselőválasztási kámpányba. A javaslatot nem fogadja el, majd benyújtja a Kossuth párt felirati javaslatát, melyet felolvas.

Az elnök a Ház határozatára elrendeli a Kossuth párt felirati javaslatának kinyomatását és szétosztását, mire szünetet rendel el.

Szünet után Batthyányi Tivadar gróf beszél és elmondja, hogy a szabadelvűségét hangoztató kormány kézzelfogható bizonyítékát adta annak, hogy éppen nem szabadelvű. Kívánja a király és nemzet közti összhangot, de a trónbeszédre adott munkapárti felirati javaslat nem egyéb, mint megalázkodás az alkotmányosság másik tényezője előtt. Batthyány ezután benyújtja a Justh-párt határozati javaslatát. Batthyányi hosszasan beszél s valószínűleg kibeszéli az ülést.

Az ülés még folyik.

Az új győri püspök.

BUDAPEST, jul. 8. Politikai körökben beszélnek, hogy Széchenyi gróf győri püspök nemsokára megvált állásától s helyébe Giesswein Sándor képviselő, kanonokot nevezik ki.

Életunt főkönyvei.

BÉKÉSGYULA, jul. 8. Hoffmann Viktor az itteni munkásbiztosítási pénztár főkönyvelője ma reggel felakasztotta magát. Hivatalában mindent rendben találtak.

Agyonlőtte magát.

BÉKÉSCSABA, jul. 8. Hamar Lajos urasági alkalmazott anyagi zavarok miatt agyonlőtte magát s azonnal meghalt.

Leleplezett összeesküvés.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 8. A rendőrség összeesküvést fedezett fel, amelynek az volt a célja, hogy meggyilkolják a kormány tagjait s ily módon megbuktatják az ifju-török uralmat. Két nyomdában házkutatást tartott a rendőrség és az eredmény meglepő volt. Állítólag sok letartóztatás történt.

Drágasági pótlékból sztrájk-pénztár.

TRIESZT, jul. 8. Az Osztrák Lloyd igazgatósága 57.000 koronát szavazott meg hivatalnokainak drágasági pótlék gyanánt. A hivatalnokok tegnap este gyűlést tartottak és elhatározták, hogy a megszavazott pótlékkal nem érik be, azt elfogadják ugyan, de ebből az összegből alapot létesítenek az ellenállásra.

„A Tengerpart“ előfizetési ára :

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart“

szerkesztősége és kiadóhivatala:

Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.

Telefon 229. sz.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM
Deák-korzó FIUME

a pályaudvartól 3 percnire
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

Jó karban levő használt butort vesznek. Meghívásra házhoz jövök. Kloor: Via Edmondo de Amicis 1 sz. IV. em. 12.

Nemes Henr. bazárja Fiume v. Fiumara 4.

a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás. Nagy választék mindennemű cipőkben harisnyák szalmakalapok fehérnemű utazási cikkek konyhaeszközök, diszműtárgyakban stb. Gyermekkoscsik, Játékkártya elárúsítás.

Telekeladás Abbaziában.

A cs. kir. szab. Déliváspálya Társaság egykori tulajdonát képező 166.000 m² m-nyi telkek eladásra kerülnek. A telkek Abbazia minden részében a tenger közelében vannak és igen alkalmasak lakóházak, villák stb. építésére.

Felvilágosításokat

BERING ARTUŽ, építővállalkozó szolgál. Fiume, Via Stefano I. szám.

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas“ védjeggyel!

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!
MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben
Legjobb minőségű kávéházi italok. - - - -
MAGYAR BOROK.
- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.
A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.
A n. é. közönség pártfogását kéri
KONRAD FERENC tulajdonos.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -
a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villanyvilágítás stb. :-:
:-: Omnibus minden vonatnál. :-:
Tulajdonos DRASKOVICH MIKLÓS.

BOGOJEVIĆ D.

Via Caserma 4 FIUME Via Caserma 4

Ajánlja magát minden cipész-
 munka szállítására. - Pontos
 - - - kiszolgálás. - - -
 Kifogástalan munka. Jutányos
 - - - - árak. - - - -

Tükör- és képrámákat készít és mindennemű

aranyozó-munkát

vállal **Kunasz Erich - Fiume**
 Via Remai I. Via Remai I.
 Kívánatra mintákkal házhoz jövök.

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.

Bel- és külföldi lapok.

:-: Hangjegy- és könyvadásítás. :-:
 Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti áron
 — Uj tulajdonos: Platzner Arthur. —

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete

Nattich Heinrik - Fiume (Corso) CHRONOMÉTER ÉS MŰORÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányu elsőrendű órákban és chronométerekben.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-u. 37 megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Forgács László Fiume, Via Clotilde Traversale I

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszítő és butorszővetek függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak' szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

Pannonia villa

szálló és vendéglő.

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva; 40 szoba s külön apartementok. Előzékeny kiszolgálás.

Mérsékelt árak. Egy tulajdonban az új cukrászdával a Szt.-Márktéren (a Quadri mellett). Nagyb. pártfogást kér CARLO LAVENA.

LUSSINGRANDE PENZIÓVILLA PUNTA

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern kényelem. - Elsőrendű konyha. Magyar tulajdonos.

Kiadótulajdonos: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépitőszerek stb. stb.

Mosóda és vasaló intézet

Fiume, Via del Ponte I.

(volt Waldmann féle).

Különlegesség: Gallérok és kézelők a kedvelt budapesti fényel. Pontos és gyors kiszolgálás. Jutányos árak. Külön vegytisztító osztály. Szives támogatást kér ROLICH FERENC mosóda tulajdonos.

Adria szálló és étterem

Adamič és Adria utca FIUME Zmaič palota

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdőkkel és vilnyos világítással.

Kitünő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

Susáki községi fürdő

BRAJDICA.

Teljesen újjáalakított 124 kabinnal. Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

Hölgyeknek csak reggel 8-tól 10-ig kivéve az ünnepnapokat.

ÁRAK: Felnőtteknek 40 fill. tíz éven aluli gyermekeknek 20 fill. Berlet: 20 fürdő felnőtteknek 6.— kor. 20 fürdő tíz éven aluli gyermekeknek 4.— kor.

A fürdő buffetjében kaphatók Bačić Ante susáki likőr- és ecetgyárának különlegességei is, mint a „Jadran” és a non plus ultra „Bačić likőr”.

Vasuti vendéglő

a pályaudvaron, a város közvetlen közelében szép kerthelyiséggel. Kifogástalan konyha s közvetlen termelőktől beszerzett borok. Számos látogatást kér

Kass Gusztáv vasuti vendéglős

SPERBER JOZSEF

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ

Via Fiumara 14 - FIUME - Via Fiumara 14.

Elvállal mindennemű kárpitos és diszítő munkát. — Rajz vagy saját tervezés után készített munkákért garanciát vállal.

Költségvetés és tervezetek ingyen

Cantrida "FIUME" vendéglő

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával kitünő magyar és olasz konyha hamisítatlan magyarárad bor.

Kőbányai polgári és duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik Ragg Mihály, vendéglős.

"DE LA VILLE" SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

A magyarság találkozó helye.

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:

ifju BUDAI KÁROLY

KING EDWARD

önborotváló készülék.

Sérülés kizárva!

A világ legpraktikusabb berotváló készüléke. Bársony puha berotválkozás minden előismeret nélkül. 1908-1909. évben 100.000

darabnál több kelt el. Fényes elismerő levelek a társadalom minden köréből. Kiszörűtetés és lehuzás már nem a berotválkozó költsége. Garantiálás. Visszavétel. Komplet és kiválóan finom kivitelben kor. 9-75. Portó 45 fillér.

Övakodjunk utánzatoktól. Viszontelárusítók keresetnek.

Rendeljen még ma:

KING EDWARD SAFETY RAZOR Comp. CHICAGO egyedüli Kontrahense

JAQUES BALOG WIEN

II/298 Praterstrasse 57.

ORIENTALE KÁVÉHÁZ VELENCE

nagy bar-ral és tágas söresarnokkal egyesítve.

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló vaporettok állomásával szemben.

Egyetlen modern kávéház és bar Velencében.

Az egész házat magába foglaló, e célra épült elegáns helyiségek a lagunákra néző gyönyörű tetőtérasszal. - Kitünő fagyaltok és frissítő italok. - Kifogástalan kiszolgálás minden nyelven. - Mérsékelt árak.

Az idegenek találkozó helye.

Esténként orkesztrális hangverseny.

Csütörtökön és vasárnapon délutáni hangverseny 3 órától 6 óráig.

VENIER szálló és étterem

VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márk Tér mellett

Nagy éttermek. Jzletes, francia és német konyha. Lakosztályok és szobák villanyvilágítással fűtéssel és fürdővel személyenkint 2 lirától feljebb. Telefon 1520.

Tulajd. Venier Marcc.

VILLA BELKELAK

Lussingrande

Gyönyörű napos fekvés, szélmentes, télen is zöld kertek között. Kényelmes szobák délre, tengeri kilátással és erkéllyel is, parkettel majolikakályhakkal s dupla ablakkal.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR” NYOMDAJÁBAN FIUME